

Karjatyö vaatii yhteispeliä

Kun nautoja siirretään hevosen avulla,
karjapaimenkliseet kannattaa unohtaa

NEENA KUUKASJÄRVI

Aivan ensimmäiseksi kannattaa unohtaa lännenelokuvista tutut karjapaimenkliseet: vauhtia ja vaarallisia tilanteita ei ole luvassa, kun lähdetään opettelemaan hevosen kanssa karjatyökentelyä.

- Tärkeintä on, että asiat sujuvat rauhallisesti, näin koko tilanne pysyy hallinnassa, ohjeistaa amerikkalainen karjapaimen ja hevostaitokouluttaja **Ed Dabney**.

Dabney vieraili kuluvan syksyn aikana jo kolmatta kertaa opettamassa karjatyön alkeita suomalaisille ratsastajille.

- Sekä nauta että hevonen ovat saalis- ja pakoeläimiä. On hyvin tärkeää, että ihminen hahmottaa tilanteen, eikä luo kummallekaan eläimelle liian suurta painetta.

Karjakurssille tarjosi puitteet **Sabina** ja **Sture Eden** luomumaitotila Överpurmossa Pohjanmaalla.

90 lehmän tilalta löytyi juuri sopiva parinkymmenen pään lauma aikuisia lehmiä, joille karjapaimenharjoittelijoiden ilmesytyminen kotilaitumelle ei ollut liian iso pala purtavaksi.

- Uskoisin itselleni olevan hyötyä siitä, että tunnen nämä lehmät, olen tehnyt nautojen parissa työtä ja tunnen niiden lajinmukaisen käytöksen, puntaroi itsekkin hevosineen kurssilla mukana ollut tilan emäntä Sabina Ede.

Neljän päivän kurssilla aloitettiin aivan perusteista - lehmät saivat ottaa tuntumaa hevosiin ja hevoset lehtiin.

- Maalaisjärki on hyvä apu karjatöitä aloitellessa, mutta ehkä täysin aloittelevan ratsastajan ei kannata kokemattoman hevosen kanssa ryhtyä siirtelemään nautoja omin päin. Jos hevosen saa tässä puuhassa kerran säikäytettyä, niin jatko käy aina

Ede Lantbrukin luomumaitotilan emäntä Sabina Ede otti tuntumaa nautojen käsittelyyn vaihteeksi hevosen selästä. Karjakurssin kouluttajana oli Ed Dabney.

vain vaikeammaksi, Ed Dabney muistutti.

Kurssilla oli mukana kymmenen ratsukkoa, joista osa jo aiemmin Dabneyn opissa olleita ja osa aivan ensikertalaisia.

Suurin osa hevosista edusti amerikkalaisia karjarotuja. Mukana oli quartereita ja painteja sekä suomenhevonen ja arabi.

- Kyllä hevosten erilaisen taustan huomaa heti. Rodut, joita on pitkään jalostettu karjatyöhön, ovat ilman muuta hommaan jo puolivalmiita. Sisäänrakennettu karjavaisto herää aika helposti, kun hevoset pääsevät työhön kiinni, Ed Dabney kertoi.

Neljän hehtaarin laitumella oli tilaa aloittaa karjan siirtelyn perusteista. Nauta ei siirry hevosen tieltä summittaisesti, vaan sopivasti paineistettuna sen liikkeen suuntaa voi myös ohjata.

Kyllä neljän päivän aikana näkee jo huomattavaa kehitystä, niin ratsastajissa kuin hevosissaakin, Ed Dabney arvioi.

- Jos nyt ihan totta puhutaan, karjapaimeniahhan tässä ei ole tarkoitus kouluttaa, vaan opettaa ihmisille uutta niin hevosesta, ratsastamisesta kuin hevosen käsittelytaidoistakin. Tämä on varmasti jokaiselle ratsukolle

Jos hevosen saa tässä puuhassa kerran säikäytettyä, niin jatko käy aina vain vaikeammaksi.

Ed Dabney

uutta ja erilaista, ja karjan kanssa töitä tehdessä löytyy kuin automaattisesti päämäärä ja tavoite, joka ehkä joskus maneesissa ympyrää kiertäessä tuppaa unohtumaan. Ennen kaikkea opettelemme yhteistyötä hevosen kanssa, Dabney sanoi.

Kurssipäivien kuluessa pääsivät niin ratsastajat kuin kuunteleluoppilaatkin todistamaan sitä, miten hevosen alkuperäiseen työhönsä ja riittävän pitkiin työpäiviin reagoi.

Turha touhuaminen jäi pois kuin itsestään, ja ennen pitkää nähtiin rauhassa rinnatusten torkkuvia hevosia, jotka omaa vuoroaan odotellessa ottivat lepoetkeistä kaiken irti.

Aivan kuin lännenelokuissa.

Lisätietoja karjakursseista: www.ranch-horsemanship.fi

Vaikka amerikkalaiset hevosrodut soveltuvat karjatyöhön parhaiten, homma onnistuu myös arabin kanssa. Axel Hellsten ja arabiruuna Mahdan köydenkäyttöharjoituksessa. KUVAT: NEENA KUUKASJÄRVI